

ถึงเวลาคนหนุ่มรัฐประหารค้ำร่าง พ.ร.บ.คุมองค์กร

ไม่แสวงหากำไร

written by กองบรรณาธิการ | มกราคม 7, 2022

อีกไม่นานร่าง พ.ร.บ.พระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร หรือ เรียกก่ายๆ ว่า กฎหมายควบคุม NGO คงคลอดออกมาบังคับใช้เพื่อควบคุมองค์กรเอกชนต่างๆ แต่กลับไม่ค่อยมีเสียงคัดค้านเท่าที่ควร ทั้งที่เนื้อหาจำกัดสิทธิเสรีภาพของชมรม สมาคม เป็นจำนวนมาก “เลิศศักดิ์ คำคงศักดิ์” จึงตั้งคำถามถึงบุคคลที่หนึ่งเฉยต่อกฎหมายฉบับนี้ว่า ถึงเวลาทบทวนตัวเองหรือยัง ?

เลิศศักดิ์ คำคงศักดิ์ เรื่อง

คนที่ควรออกมาเป็นแนวหน้าคัดค้าน ‘ร่างพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ.’ มากที่สุด คือ เอ็นจีโอ ประชาสังคม นักกฎหมายและนักวิชาการที่สนับสนุนรัฐประหารนั้นแหละ

ใครบ้างที่ตะโกนไชโยลั่นในวันที่ทหารยึดอำนาจทักษิณเมื่อ 19 กันยายน 2549 และยึดอำนาจยิ่งลักษณ์เมื่อ 22 พฤษภาคม 2557

ใครบ้างที่สะใจกระหายเลือดที่พี่น้องเสื้อแดงถูกล้อมปราบฆาตกรรมกลางถนนในกรุงเทพฯเมื่อปี 2553

ใครบ้างที่ถูกแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการปฏิรูปประเทศและคณะกรรมการสมัชชาปฏิรูปประเทศ (รวมทั้งพวกที่อยู่เบื้องหลัง วังเต็นประสาธนาและเชียร์ด้วย) เพื่อค้ำจุนให้อภิสิทธิ์ (เวชชาชีวะ) ได้เป็นนายกฯ ต่อหลังการล้อมปราบฆาตกรรมเสื้อแดงกลางถนนในกรุงเทพเมื่อปี 2553 ฯลฯ

คนเหล่านั้นนั่นแหละที่ควรออกมาเป็นแนวหน้าคัดค้าน !

ส่วนใคร (รวมทั้งตัวเองด้วย) ที่เปลี่ยนแปลงตัวเองแล้วหรือไม่ใช่ตามที่กล่าวหา ก็ขอภัย

เพราะคนเหล่านี้เป็นกลุ่มเดียวกัน ทั้งหน้าเดิมที่อยู่มาตั้งแต่เหตุการณ์รัฐประหาร 2549 และหน้าใหม่ๆ ที่เข้ามาในแวดวงหลังรัฐประหาร 2549 มีทั้งวัยอาวุโส วัยกลางคนและวัยหนุ่มสาว ที่มีกระแสนิยมความคิดเป็น ‘ปฏิปักษ์ประชาธิปไตย’ อย่างต่อเนื่องมาจนถึงการผลักดัน ‘ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ.’ ฉบับที่ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมายกว่าหมื่นรายชื่อ (เป็นการเสนอร่างกฎหมายเพื่อพัฒนาประชาสังคมให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพมากขึ้นด้วยการเสนอให้รัฐตั้งกองทุนการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของประชาสังคม ภายใต้บรรยากาศการกดปราบสิทธิและเสรีภาพการชุมนุมและแสดงความคิดเห็นทางการเมืองของประชาสังคมที่ออกมาเรียกร้องปฏิรูปสถาบันกษัตริย์อย่างรุนแรง

แต่กลุ่มคนผู้เสนอร่างกฎหมายกลับละเลยไม่สนใจใยดีต่อสภาวะการณ์ความรุนแรงที่ประชาสังคมกำลังถูกกระทำเลย) จนกลายมาเป็น ‘ร่างพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ.’ ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาส่งกลับมาให้ ครม. เผด็จการทหารประยุทธ์เห็นชอบเมื่อ 4 มกราคมที่ผ่านมา

เครือข่ายภาคประชาสังคมกว่า 40 แห่งชุมนุมหน้าทำเนียบรัฐบาลเพื่อคัดค้าน ร่าง พ.ร.บ.การดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ...เครดิตภาพ องค์กรแอมเนสตี้

เป็นความผิดพลาดที่เอ็นจีโอ ประชาสังคม นักกฎหมายและนักวิชาการกลุ่มหนึ่งที่ชอบยื่นเหยียบอยู่ส่วนบนของ ขบวนการประชาชนมีส่วนทำให้เกิดขึ้นเป็นร่างกฎหมายที่เกิดจากพัฒนาการทางความคิดมายาวนาน อย่างน้อยก็นับ ตั้งแต่รัฐประหาร 2549 ว่า อยากทำให้ประชาสังคม ซึ่งมีความอิสระปลอดจากการครอบงำของรัฐเข้ามาสังกัดรัฐ เป็น ลูกที่แสนดีของรัฐ

ผลเสียหายที่เกิดขึ้น คือ ร่างกฎหมายฉบับนี้ไม่ใช่กฎหมายควบคุมเอ็นจีโอ แต่มันได้ขยายอาณาเขตเป็นกฎหมาย ควบคุมประชาชนทั้งหมดที่ประสงค์รวมกันเป็นกลุ่ม องค์กร ชมรม สมาคม สโมสร เครือข่าย สภา สมัชชา สมาพันธ์ ฯลฯ เพื่อดำเนินกิจกรรม สงเคราะห์ ช่วยเหลือ บำเพ็ญประโยชน์ ประโยชน์สาธารณะ สร้างพลเมืองตื่นรู้และ พักผ่อนหย่อนใจทั้งหลายแหล่ ไม่เว้นแม้กระทั่งปอดเด็กตั้ง ร่วมกตัญญู ชมรมไฟนกกระจอก เปตอง สุนัขเกอร์ ฯลฯ

เหตุที่ออกมาเรียกร้องเช่นนี้ไม่ได้หมายความว่า เอ็นจีโอ ประชาสังคม นักกฎหมายและนักวิชาการส่วนอื่นที่ไม่ สนับสนุนรัฐประหารไม่ต้องออกมา ก็ขอชักชวนกันตรงนี้ให้ร่วมกันออกมาเคลื่อนไหวเพื่อต่อต้านร่างกฎหมายฉบับนี้ แต่ที่ต้องเรียกร้องเป็นพิเศษกับกลุ่มเอ็นจีโอ ประชาสังคม นักกฎหมายและนักวิชาการที่สนับสนุนรัฐประหารก็เพราะ กลุ่มคนเหล่านี้ยังสำนึกและละอายไม่มากพอต่อการกระทำผิดพลาดที่มีส่วนร่วมก่อขึ้นและยังกระทำความผิดพลาด ต่อเนื่อง ยังเห็นผิดเป็นชอบ เมินเฉยต่อความเห็นอกเห็นใจและคำขอโทษ

ขอเรียกร้องเอาไว้ตรงนี้ว่า สิ่งที่ต้องทำอันดับแรกในการต่อต้านกฎหมายฉบับนี้ คือ การชักชวนกันลงถนน ไม่ใช่ เตรียมลือบปีปะแบ่งแต่งตัวเพื่อเข้าไปเป็น (1) กรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบของร่างกฎหมาย ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ ของกฎหมาย ตามที่ ครม.มอบหมายกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) รับผิดชอบดำเนินการ และ (2) กรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฉบับนี้ในสภาผู้แทนราษฎร

และหากมีข้อ (3) จะถือเป็นความเลวทรามที่เกินเยียวยา คือ การเข้าไปเป็น ‘กรรมการผู้แทนองค์กรไม่แสวงหา กำไร’ และ ‘กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ’ ใน ‘คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรไม่แสวงหากำไร’ ตามมาตรา 6 (3) และ (4) ของร่างกฎหมายฉบับนี้

ข้อ (1) และ (2) พอยอมได้ แต่ต้องเป็นกระบวนการหลังการประท้วงบนท้องถนนอย่างจริงจัง ให้เห็นผลแตกหัก ชัดเจนไปทางใดทางหนึ่งเสียก่อน ไม่ใช่การประชุมแบบปาหี่ และต้องได้รับฉันทามติจากขบวนการประชาชนที่ชักชวน กันมาร่วมต่อสู้ ไม่ใช่ดำเนินการลับๆ ล่อๆ กันเองกับพวกไม่กี่คน

ส่วนข้อ (3) ยอมไม่ได้ นั่นเท่ากับหลอกหลวงผู้คนที่ลุกขึ้นมาต่อสู้หรือเป็นบันไดเหยียบหัวขึ้นไป โดยโน้มน้าวผู้คนที่ว่า ร่างกฎหมายนี้ไม่มีความชอบธรรมใดๆ ต้องล้มมัน แต่กลับไปอยู่ในโครงสร้างความไม่ชอบธรรมนั้นอย่างหน้าด้าน

ในเมื่อสังคมเป็นกระบวนการทางประวัติศาสตร์ที่ต้องทำให้ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นพัฒนาไปสู่สิ่งใหม่ๆ ที่ดีขึ้น สิ่ง ที่ควรทำอยู่เสมอในแวดวงของพวกเราภาคประชาชน คือ การวิพากษ์วิจารณ์และสังคายนา ไม่ใช่สยบยอมอยู่กับระบบ

อาวุโส เพื่อนพี่น้อง พรรคพวก เสียจนทำให้แวดวงของพวกเราภาคประชาชนขาดความคิดสร้างสรรค์ ไร้กระบวนการ
ทัศน์ใหม่ๆ กิบุญญเก่า กลายเป็นพวกล้ำหลังคลั่งชาติไปโดยปริยาย

การเคลื่อนไหวคัดค้านร่างกฎหมายฉบับนี้จะเผยให้เห็นว่า เอ็นจีโอ ประชาสังคม นักกฎหมายและนักวิชาการใดที่ยัง
สนับสนุนรัฐประหาร สยบยอมต่อเผด็จการอำนาจนิยม ผลักให้ประชาชนลุกขึ้นสู้อยู่ข้างหน้าแต่ตัวเองอยู่ข้างหลังใน
พื้นที่ปลอดภัย

หมายเหตุ: The Isaan Record ยินดีรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยความคิดเห็นที่แสดงบนเว็บไซต์ **The Isaan Record** ถือเป็นมุมมองของผู้เขียน ซึ่ง
ไม่ได้เป็นมุมมองหรือความคิดเห็นของกองบรรณาธิการและเครือข่าย